

Groningers veroveren juridische wereld met AI

Het werk van een jurist bestaat vooral uit veel lezen en schrijven. Kunstmatige intelligentie kan hierbij helpen. Het jonge bedrijf LegalMike in Groningen ontwikkelde daartoe een softwareapplicatie, die de juridische wereld op zijn kop zet.

HILBRAND POLMAN

‘Dit is mijn beslissing, de zaak is afgedaan.’ Bij de televisierechters Frank Visser en John Reid lijkt het allemaal betrekkelijk eenvoudig. Na een dagje onderzoek en een vaak rumoerige hoorzitting velt de wijze oude rechter zijn oordeel en klaar is Kees.

Aan een ‘echte’ rechtszaak, en misschien ook wel aan zo’n zaak op televisie, gaat echter heel wat onderzoek vooraf. De betrokken juristen moeten hun weg zien te vinden in een spreekwoordelijke omgevallen boekenkast, want lang niet alle juridische informatie is gemakkelijk te vinden. En met elke nieuwe rechterlijke uitspraak, met elk nieuw juridisch onderzoek en met elke wetswijziging wordt de stapel informatie weer groter en onoverzichtelijker.

Martijn Doornbos (34), Frank te Biesebeek (35) en Mike Bokx (39) ontwikkelen samen met een team specialisten een softwareapplicatie om met kunstmatige intelligentie dit uitzoekwerk een stuk gemakkelijker, goedkoper en leuker te maken. „Er zijn al dergelijke systemen, maar die zijn duur, gericht op de grote internationale kantoren”, vertelt Frank. „Dit zodat juridische dienstverleners die het midden- en klein-

Inspiratie uit Suits

De naam LegalMike is geïnspireerd door de advocatenserie *Suits*, te zien op Netflix. Een van de hoofdpersonen is Mike, die het niet redde als advocaat, maar die wel een fotografisch geheugen heeft en een warm hart voor de minder bedeedden. Hij ondersteunt in de serie advocaat Harvey. Het symboliseert wat de drie Groningse ondernemers willen: feitelijke informatie snel toegankelijk maken voor advocaten en juristen, zodat zij goedkoper mensen kunnen helpen die geen diepe zakken hebben.

bedrijf bedienen ook kunnen profiteren van kunstmatige intelligentie. Daartoe hebben wij LegalMike ontwikkeld, een virtuele juridische assistent.”

Frank en Martijn kennen elkaar van het Hogeland College in Warfhum, het dorp waar Frank opgroeide. Martijn woonde tijdens zijn jeugd in Uithuizen. Ze trokken nog veel met elkaar op tijdens hun studie, daarna verhuisde Martijn naar Amsterdam, waar hij onder andere werkte bij advocatenkantoor De Brauw Blackstone Westbroek. „Na een jaar of acht begon Groningen te kriebelen, dus

Mike Bokx, Frank te Biesebeek en Martijn Doornbos (vlnr) voor het gerechtsgebouw in Groningen. FOTO: LEGALMIKE / STELLA DEKKER

ben ik maar weer teruggekeerd”, zegt hij.

Frank studeerde sociaal pedagogische hulpverlening en legde zich toe op training en communicatie. Het duo kwam elkaar weer tegen in de wijk Ter Borch bij Eelderwolde, waar ze beiden wonen, en raakte aan de praat over kunstmatige intelligentie in de juridische praktijk. Software-specialist Mike sloot zich bij hen aan, waarna LegalMike werd geboren.

Wat maakt de juristerij nu eigenlijk zo ingewikkeld en hoe kan LegalMike dat eenvoudiger maken? We komen op het concrete voorbeeld

LegalMike geeft advies opgebouwd aan de hand van alle rechtsbronnen

van een werkgever die een werknemer op staande voet wil ontslaan, omdat die dronken op het werk is gekomen. Dit kan op zichzelf reden zijn voor zo’n ontslag, dus het lijkt een eenvoudige zaak.

Maar wat is de oorzaak van het overmatige alcoholgebruik? Is er sprake van een verslaving? Vandaag de dag vinden we, meer dan vroeger, dat een werkgever de plicht heeft een werknemer in zo’n situatie de helpende hand te bieden.

„Ons systeem stelt je stap voor stap allerlei vragen over dit soort aspecten aan een zaak. Zo vraagt het

systeem of al langer bekend was dat de werknemer een drankprobleem heeft en wat daarmee gedaan is”, vertelt Frank. Vervolgens geeft LegalMike een juridisch advies dat is opgebouwd aan de hand van alle rechtsbronnen, inclusief eerdere vergelijkbare uitspraken. Martijn: „Er zijn 1 miljoen uitspraken van rechters beschikbaar en elk jaar worden dat er meer. Ook komen er steeds meer wetten en regels.”

LegalMike werkt niet alleen voor arbeidsrecht, maar voor het volledige Nederlandse recht.

„Juristen hebben meestal drie

‘Uitkomst voor krapte op arbeidsmarkt’

Advocatenkantoor Yspeert in Groningen werkt al samen met LegalMike bij het ontwikkelen van kunstmatige intelligentie. „Veelbelovend”, zo noemt Ruth Pruim, advocaat bij en bestuurder van het kantoor, de ontwikkelingen. „Ook in de advocatuur is de arbeidsmarkt krap, dus ook wij moeten efficiënter werken.”

Met LegalMike stemmen de medewerkers van Yspeert onder meer af welke bronnen betrouwbaar zijn om te gebruiken voor het verzamelen van juridische informatie. Pruim kijkt ook uit naar toekomstige ontwikkelingen, waarbij een advocaat een heel dossier door de computer kan laten samenvatten. „Een volgende stap is dat je aan de hand van die samenvatting ook al het begin van een brief hebt.”

Een ervaren advocaat zal altijd moeten kijken of het klopt wat de kunstmatige intelligentie oplevert, dus werkloos hoeven de juristen niet te worden. „Het is wel een tijdsbesparing en dat leidt waarschijnlijk ook tot lagere kosten”, verwacht Pruim.

bronnen waaruit ze informatie halen over hoe je een wet moet toepassen”, vertelt Martijn. „Om te beginnen informatie over de totstandkoming van een wet in politiek Den Haag. Verder hebben juridische wetenschappers over de wet geschreven. Tenslotte is er de jurisprudentie, de eerdere rechterlijke uitspraken aan de hand van de betreffende wet.”

Een rechtszaak vergt minstens enkele uren vooronderzoek, het uurtarief bedraagt 300 euro. En dan is er ook nog veel schrijfwerk te verrichten. Ook bij dat laatste kan kunstmatige intelligentie helpen.

LegalMike kan snel allerlei stukken en brieven schrijven. „De advocaat moet daar natuurlijk nog wel naar kijken en redigeren, maar deze werkwijze is wel veel sneller dan dat een advocaat alles zelf schrijft. We willen de toegang tot het recht versterken, zodat iedereen juridische kennis en informatie kan inwinnen”, zegt Martijn.

LegalMike ondersteunt ook juridische dienstverleners die zelf willen leren met kunstmatige intelligentie te werken. Dit is een kolfje naar Franks hand, die veel ervaring heeft met trainen en communicatie. „Ik merk aanvankelijk scepsis bij advocaten. Maar als ze eenmaal door hebben wat je hier allemaal mee kunt, vallen de schellen van hun ogen.”